

Instytut Aterotrombozy — dlaczego jest potrzebny w Polsce?

Aterotromboza to zakrzepowe powikłanie miażdżycy (z łac.: atherosclerosis — miażdżycy; thrombosis — zakrzepica). Pojęcie aterotrombozy zawiera w sobie dwa procesy: utworzenie blaszki miażdżycowej oraz wytworzenie skrzepiny, która zwęży bądź całkowicie zamyka tętnicę.

Każdego roku na całym świecie notuje się ponad 32 mln poważnych incydentów¹ aterotrombozy, takich jak zawał serca i udar mózgu, a choroby układu sercowo-naczyniowego są przyczyną około 29% wszystkich zgonów na świecie².

W 2005 roku liczba zawałów serca wśród populacji powyżej 50. roku życia wyniosła 19,7 mln przypadków. Jest to wzrost aż o 32,7% w stosunku do roku 1997. W odniesieniu do niedokrwienego udaru mózgu w br. zanotowano 8,4 mln przypadków, co stanowi wzrost o 31,6% w porównaniu z 1997 rokiem. Wynika z tego, że w cią-

gu 8 lat liczba zawałów serca oraz niedokrwienych udarów mózgu wzrosła o ponad 1/3³.

Szacuje się, że w Polsce dochodzi do około 250 tys. przypadków ostrych zespołów wieńcowych rocznie, z czego 100 tys. to zawały serca. Około milion osób ma zdiagnozowaną chorobę wieńcową.

W 2000 roku wśród mężczyzn zarejestrowano:

- 30 972 zgony z powodu choroby wieńcowej;
- 17 867 zgonów z powodu udaru mózgu;

Wśród kobiet zanotowano:

- 24 603 zgony z powodu choroby wieńcowej;
- 23 576 zgonów z powodu udaru mózgu.

Co 4. Polak umiera z powodu chorób układu sercowo-naczyniowych i udarów mózgu. Współczynniki umieralności z przyczyn sercowo-naczyniowych należą w naszym kraju do najwyższych w Europie. Duże różnice w stosunku do krajów Europy Zachodniej nadal nie maleją⁴.

Brak wiedzy na temat aterotrombozy wśród społeczeństwa oraz pilna potrzeba stworzenia platformy wymiany wiedzy i doświadczeń w środowisku medycznym były głównymi powodami utworzenia Instytutu Aterotrombozy — pierwszej instytucji całkowicie zaangażowanej w zapobieganie rozwojowi tej choroby. Pomysł utworzenia Instytutu Aterotrombozy powstał w 2004 roku, a w lutym 2005 roku instytucję tę wpisano do rejestru fundacji i stowarzyszeń.

Jednym z inicjatorów i patronem merytorycznym Instytutu Aterotrombozy jest profesor An-

drzej Budaj, kierownik Kliniki Kardiologii Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Szpitalu Grochowskim w Warszawie i jednocześnie członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. Profesor Budaj jako jeden z pierwszych w Polsce przedstawił definicję i wagę problemu aterotrombozy.

Priorytetowymi zadaniami Instytutu Aterotrombozy są:

- zwiększenie świadomości istnienia problemu aterotrombozy w środowiskach medycznych oraz w polskim społeczeństwie;

- stworzenie platformy wymiany wiedzy i doświadczeń dla środowiska medycznego;
- ochrona i promocja zdrowia;
- popularyzacja idei zdrowego życia.

W planach Instytutu Aterotrombozy jest również inicjowanie i finansowanie badań naukowych, prowadzenie działalności wydawniczej oraz wiele innych form aktywności, mających na celu zwiększenie świadomości oraz wiedzy dotyczącej problemu aterotrombozy.

W Radzie Programowej, działającej pod kierownictwem profesora Andrzeja Budaja, znalazło się 17 wysokiej klasy znanych specjalistów z dziedzin kardiologii, neurologii, chirurgii naczyniowej, medycyny rodzinnej oraz pediatrii.

Wsparcie finansowe procesu uruchomienia Instytutu Aterotrombozy zapewniła zaproszona do współpracy Grupa Sanofi-Aventis.

Obecnie Instytut Aterotrombozy prowadzi ostatnie przygotowania do wydania informatów poświęconych aterotrombozie. Odrębne materiały zostaną przygotowane dla lekarzy i pacjentów.

Rada Programowa podjęła również decyzję o przyznawaniu Nagrody Instytutu Aterotrombozy za najlepsze prace związane z aterotrombozą, prezentowane podczas kongresów kardiologicznych, neurologicznych oraz chirurgii naczyniowej.

Ważnym elementem programu wymiany wiedzy i doświadczeń jest uruchomienie portalu inter-

netowego poświęconego aterotrombozie, dostępnego pod adresem www.aterotromboza.org.pl. Portal ten jest unikatową bazą wiedzy, a także stanowi forum wymiany doświadczeń między lekarzami specjalizującymi się w kardiologii, neurologii, chirurgii naczyniowej, medycynie rodzinnej oraz pediatrii. Zawiera on wiele informacji dotyczących chorób serca, naczyń mózgowych oraz naczyń obwodowych. Stwarza również możliwość zapoznania się z najnowszymi wynikami badań w zakresie tych dziedzin. Z serwisu można czerpać wiedzę na temat nowości wydawniczych, zarówno z Polski, jak i ze świata. Prezentowane w nim będą opisy wydarzeń związanych z problematyką aterotrombozy.

Portal internetowy oraz ideę powstania Instytutu Aterotrombozy prezentowano podczas IX Międzynarodowego Kongresu Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego w Katowicach, który odbył się w dniach 22–24 września 2005 roku.

Trwają prace nad organizacją I Konferencji Instytutu Aterotrombozy dla specjalistów z kardiologii, neurologii i medycyny rodzinnej. Odbędzie się ona 14 stycznia 2006 roku w Warszawie. Gościem konferencji będzie między innymi profesor Keith A.A. Fox z *Cardiovascular Research Department of Cardiology Royal Infirmary of Edinburgh* (Departament Badań nad Układem Krążenia Królewskiego Szpitala Kardiologicznego w Edynburgu).

Artykuł redakcyjny na podstawie materiałów prasowych Rady Programowej Instytutu Aterotrombozy

¹Zawał serca, udar mózgu

²*World Health Report*, WHO Geneva 2002

³Ekstrapolacja dotycząca populacji w wieku powyżej 50 lat i szacowanej łącznej częstości występowania zawału serca i niedokrwiennej udaru mózgu w 14 krajach: Belgii, Danii, Finlandii, Francji, Hiszpanii, Holandii, Kanadzie, Niemczech, Norwegii, Stanach Zjednoczonych, Szwajcarii, Szwecji, Wielkiej Brytanii i we Włoszech

⁴*European cardiovascular disease statistics 2005*